

PALOKUNTANUORTEN

TASOKURSSI I

OPPILAAN TYÖKIRJA

Nimi: _____

Palokunta: _____

Joukkue: _____

Leirin aika ja paikka: _____

Teksti: Suvi Almqvist

Päivitys: Mervi Jaakola

Kuvat: Hannu Leskinen

Tasokurssi I
Oppilaan työkirja
Versio 2.3

*ISBN 978-951-797-597-1
ISBN 978-951-797-598-8 (sähköinen versio)*

Osittainen kopiointikielto

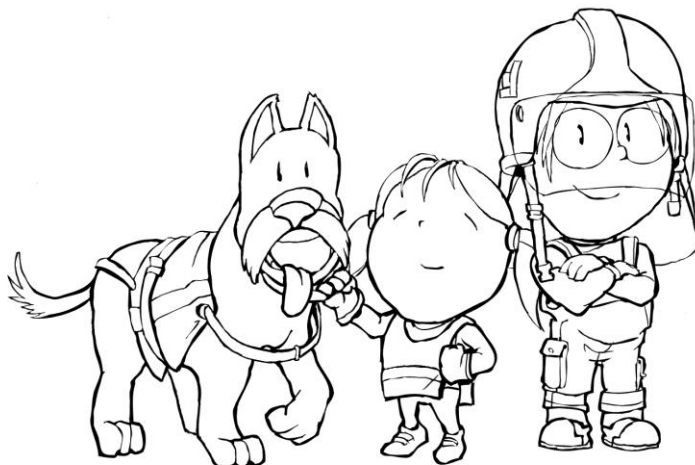
Tämän teoksen kopioiminen on tekijänoikeuslain (404/61) mukaisesti kielletty lukuun ottamatta Suomen valtion ja Kopiosto ry:n tekemässä sopimuksessa tarkemmin määriteltä osittaista kopiointia opetustarkoituksiin.

6. uudistettu painos (2016)

*Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö ry
Ratamestarinkatu 11
00520 HELSINKI*

MUKANA SEIKKAILUSSA

”Me olemme Karhusen perheen lapset Olli ja Olliina. Minä Olliina olen kahdeksanvuotias, veljeni Olli on 11-vuotias. Olli on välillä ihan kiva, mutta yleensä se kiusoittelee minua ja kavereitani. Olli on tosi vahva, sillä se jaksaa nostaa meidän ruokapöydän ilmaan. Meillä on myös koira. Sen nimi on Mörkö. Mörkö tykkää makkarasta ja kauniista tyttökoirista.

”Me olemme Kettusen perheen lapset Mari ja Mikko. Minä Mikko olen 13-vuotias, siskoni Mari on jo 16 vuotta. Mä olen tosi fiksu. Sain todistukseen matikasta kympin. Marilla on mopo. Se on punainen. Mun mielestä Mari ei oikein osaa ajaa sillä. Tai ainakin mä ajaisin paljon paremmin. Meillä on myös kissa. Sen nimi on Haamu ja se tykkää jahdata hiiriä. Uskokaa tai älkää, se tykkää myös piilotella niitä mitä ihmeellisimpiin paikkoihin. Viime viikolla se piilotti yhden meidän äidin hattuun.

OT₁

KURSSIN AVAUS

Kurssin suoritettuaasi osaat:

- liikkua ryhmässä leirillä ja esiintyä järjestäytyneesti
- tehdä hätäilmoituksen
- sankoruiskun ja sammutuspeitteen käytön perusteet
- Osaat vaihtaa palovaroittimen pariston, koekäyttää ja sijoittaa sen sekä osaa toimia palovaroittimen hälyttäessä
- käyttää erilaisia suihkuputkia sekä tehdä letkukiepin ja –rullan
- tehdä siansorkan ja leivonpään
- toimia tulipalotilanteessa ja poistua turvallisesti palavasta tilasta.
- uskallat kohdata potilaan, herätellä, tutkia hengityksen, huomaat ulkoiset vammat, osaat kääntää kylkiasentoon
- osaat kolmen koon ensiavun
- ymmärrät ensiavun merkityksen auttamisketjussa sekä auttamisvelvollisuuden
- tiedät, että palokuntanuorisotyötä tehdään palokunnissa ja että se on järjestäytynyt valtakunnan tasolle asti. Ymmärrät miksi palokuntanuorisotoimintaa järjestetään palokunnissa.
- Osaat turvallisesti liikkua liikenteessä sekä käytät pyöräilläessä kypärää

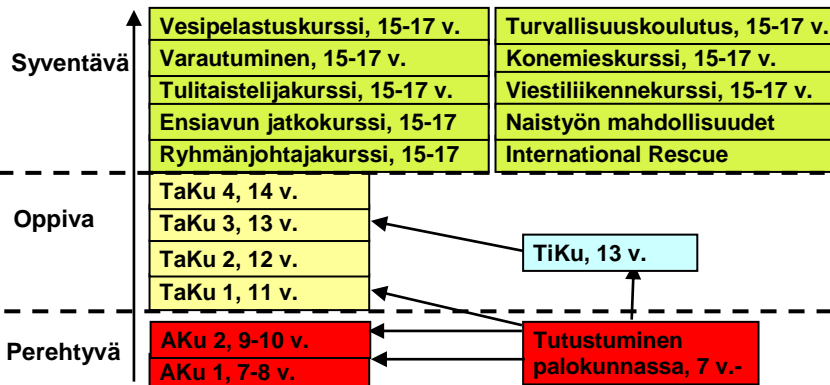
OT₁

KURSSIN AVAUS

Kurssinjohtajani on _____

Joukkueenjohtajani on _____

TÄRKEÄÄ MUISTETTAVAA!

Sovimme ryhmämme kolmeksi yhteiseksi säännöksi ja ohjeeksi seuraavaa:

1. _____
2. _____
3. _____

TAITOMERKIT

Kurssijärjestelmän ohella on taitomerkit.

TASOKURSSI I
 TASOKURSSI II
 TASOKURSSI III
 TASOKURSSI IV

letkumestari
 kalustomestari
 suihkumestari
 ruiskumestari

HT 2

PALOVAROITIN

Palovaroitin on kotisi lakisääteinen turvalaite ja se pelastaa henkiä!

Palovaroitin on halpa henkivakuutus.

VINKKI: Muista vaihtaa palovaroittimesi paristot vähintään vuoden välein, esimerkiksi 112-päivänä

A. MIHIN PALOVAROITTIMEN TOIMINTA PERUSTUU?

Palovaroittimen toiminta perustuu tulipalossa muodostuvan _____ varhaiseen havaitsemiseen, jolloin jää aikaa

_____ ja

B. MITKÄ ASIAT TULEE HUOMIOIDA PALOVAROITTIMEN ASENNUKSESSA

Kiinnitä huoneen _____ kohtaan. Sijoita yli _____ päähän seinästä. Jokaisessa kerroksessa on oltava vähintään

_____ palovaroitin _____

varoitin on oltava kerroksen alkavaa

_____ kohden. Varoittimen

_____ on vaihdettava

vuosittain.

C. JOS OMAKOTITALON ALAKERRASSA ON 85 m² JA YLÄKERRASSA 40 m², MONTAKO PALOVAROITINTA TARVITAAN?

_____

TULIPALON SATTUESSA TAPPAVAT PALOKAASUT TÄYTTÄVÄT ASUNNON JO MUUTAMASSA MINUUTISSA. PALOVAROITTIMEN ÄÄNI HERÄTTÄÄ NUKKUVANKIN IHMISEN AJOISSA JA ANTAA 2-3 MINUUTTIA AIKAA PELASTAUTUA ASUNNOSTA.

HT 4

HÄTÄILMOITUS

A. MIKÄ ON HÄTÄNUMERO?

— — —

B. MITÄ HÄTÄILMOITUKSESSA KERROTAAN?

_____ soittaa, _____ on tapahtunut,
 _____ on tapahtunut,
 _____ ihmisiä/eläimiä vaarassa
 _____ potilasta on.
 _____ ohjeita,
 _____ kysymyksiin ja _____
 puhelin vasta saatuasi luvan.

C. MITEN HÄTÄNUMEROON SOITETTAESSA TOIMITAAN? Vedä viivalla yli kolme ohjetta, jotka eivät mielestäsi kuulu joukkoon.

- Soita hätäpuhelu itse, jos voit.
- Puhu koko ajan huutamalla.
- Kerro, mitä on tapahtunut.
- Kerro tarkka osoite ja kunta
- Älä kerro mistä kaupungista soitat.
- Vastaa sinulle esitettyihin kysymyksiin.
- Toimi annettujen ohjeiden mukaisesti.
- Lopeta puhelu vasta saatuasi siihen luvan.
- Lopeta puhelu, kun olet omasta mielestäsi kertonut tärkeät asiat.

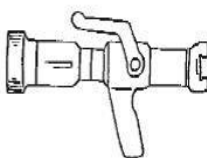
HT 7

SUIHKUTUS

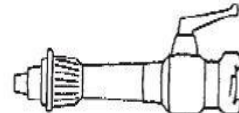
A. NIMEÄ SEURAAVAT SUIHKUPUTKET

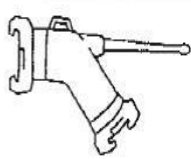

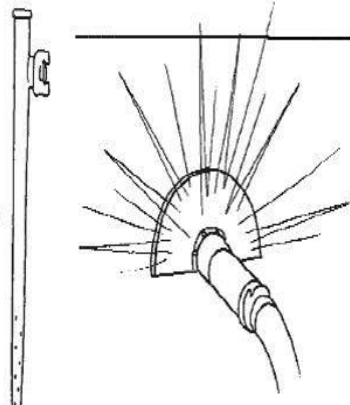

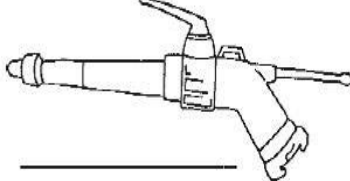

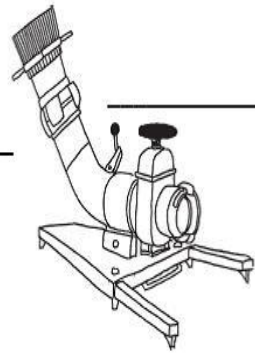

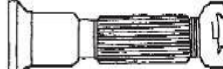

Tasokurssi I
Oppilaan työkirja
Versio 2.3

8/18

Kerrostalossa parempi pyrkiä parvekkeelle, kuin porraskäytävään! Älä koskaan poistu savuiseen porraskäytävään.

A. MITEN TOIMIN POISTUESSANI PALAVASTA RAKENNUKSESTA? Täydennä

1. Tunnustele onko _____

lämmin -> Voiko huoneesta poistua jotain muuta kautta kuin ovesta? MISTÄ?

_____, _____

2. Liiku _____. Huoneen alaosassa on enemmän happea.

3. Sovi _____ pihalla minne kaikki kokoontuvat pelastautumisen jälkeen.

B. TÄYDENNÄ

- **Pelasta** itsesi ja _____

_____ olevat.

- Tee **häätälmoitus** numeroon _____.

- **Sammuta** lähimmällä _____ sammuttimella.

- Rajoita paloa sulkemalla _____,

_____ ja ilmastointi.

- Opasta _____ paikalle ja järjestä pelastusyksiköille esteetön pääsy kohteeseen.

**POTILAAN KOHTAAMINEN /
KYLKIASENTO****A. AUTETTAVAN KOHTAAMINEN**

Kun löydät maassa makaavan ihmisen, toimi näin:

Täydennä puuttuvat sanat

1. Tarkkaile ympäristöä: onko merkkejä

_____, mitä on voinut
tapahtua?

2. Tarkista, onko potilas herätettävissä:

_____ ja _____.

**3. Jos potilas ei ole heräteltävissä, hälytä lisäapua
numerosta _____.**

**4. Avaa potilaan _____,
kääntämällä päätä taaksepäin ja löysäämällä
kiristäviä vaatteita.**

**5. Tarkista samalla _____
potilas ja _____ pulssi**

Jos potilas ei hengitä, aloitetaan elvytys.

Jos potilas hengittää

1) ja epäilet _____, suorita tajuttoman
tutkiminen

2) _____ suuret verenvuodot

3) käännä potilas _____

4) _____ potilasta jatkuvasti ja hyvin

5) pidä potilas _____

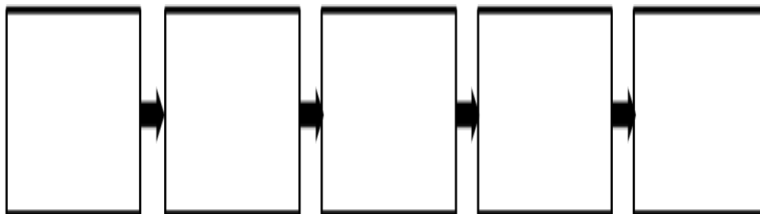

Tajuttomuus

Tajunnan häiriöt johtuvat aivojen toiminnan häiriintymisestä. Häiriöt voivat kehittyä nopeasti tai vähitellen. Potilaan tajunnan tasoa ja sen muutoksia tulee seurata jo tapahtumapaikalla sekä kuljetuksen aikana.

Tajunnan tasot: 1. Täysin tajuissaan, 2. Vastaa puhuteltaessa, 3. On heräteltävissä, 4. Reagoi kipuun, 5. Ei reagoi mihinkään.

Tajunnan tason laskemisen syitä voivat olla esim. hapenpuute, matala verenpaine, myrkytys, kallon sisäinen verenvuoto, liian matala verensokeriarvo, aivoverenkierron häiriö ja epilepsiakohtaus.

A. ENSIAVUN AUTTAMISKETJU

 JOKAISELLA IHMISELLÄ ON

 _____

AUTTAA JA _____ SAADA APUA.

C. ENSIAPUUN KUULUU, täydennä

- tärkeiden _____
palauttaminen ja ylläpito
- mahdollisten _____
ehkäiseminen
- loukkaantuneen tilan huonontumisen _____
ja kipujen _____
yksinkertaisin toimenpitein esim. paineside, kolmen
koon ensiapu ja asentohoito
- loukkaantuneen saattaminen
_____
- loukkaantuneen kuljettaminen
tarkoituksenmukaisella tavalla jatkohoitoon

A. MISTÄ SANOISTA MUODOSTUU KOLME KOOTA

_____ ,

_____ ,

_____

B. MITEN ANNAT KOLMEN KOON ENSIAPUA?

1. _____ raaja
2. _____ vammakohtaa
3. _____ vammakohdan ympärille
tukeva side
4. _____ kylmällä 20-30 minuuttia
5. Hakeudu hoitoon, jos kipu ja turvotus eivät hellitä.
6. Kotihoidossa jäähdytystä jatketaan ensimmäisen
vuorokauden ajan kahden tunnin välein.

A. MITKÄ TEKIJÄT VOIVAT AIHEUTTAA LIIKENTEESSÄ VAARATILANTEITA?

_____;

_____;

_____, _____

_____

B. MITKÄ OVAT POLKUPYÖRÄN JA PYÖRÄILIJÄN TÄRKEIMMÄT TURVAVARUSTEET?

_____

_____

C. TARKISTA OMA PYÖRÄSI LEIRIN JÄLKEEN

<u>POLKUPYÖRÄN KUNTO</u>	<u>KUNNOSSA</u>	<u>PVM</u>
Jarrut	☐	☐
Ohjaus	☐	☐
Laakerit	☐	☐
Satulan korkeus	☐	☐
Ketjut	☐	☐
Pinnat	☐	☐
Lokasuojat	☐	☐
Heijastimet • takaheijastin • etuheijastin • sivuheijastimet • poljinheijastimet	☐	☐
Soittokello	☐	☐
Valot	☐	☐
Polkimet	☐	☐
Renkaat	☐	☐

OT₁₇

PALOKUNTANUORISOTYÖ

Palokuntanuoria on nykyään noin 9 000 noin 445 osastossa (Palokuntien toimintatilastot 2015). Näiden lisäksi palokuntanuorisotyöhön voidaan laskea ohjaajat, joita on kaiken kaikkiaan hiukan alle 2.000. Nuoriso-osasto toimii varsinaisen palokunnan alaosastona. Yleensä osasto toimii vapaaehtoisen palokunnan yhteydessä, mutta myös hyvin moni puolivakinainen palokunta on perustanut oman nuoriso-osaston.

A. MIHIN TOIMINTA-ALUEESEEN OMA PALOKUNTASI KUULUU?

B. MIHIN PELASTUSLIITTOON TOIMINTA-ALUEESI KUULUU?

C. MIKÄ ON NIMELTÄÄN PELASTUSALAN LIITTOJEN KESKUSJÄRJESTÖ?

D. MIKSI PALOKUNTAHARRASTUS ON SINULLE TÄRKEÄÄ?

ELINPIIRIN RISKIT

**ONKO KOULUSSANNE
OLLUT
PALOHARJOITUKSIA?**

**A. MILLAISIA VAARATILANTEITA ARKIELÄMÄSSÄ
VOI TAPAHTUA? Mainitse 3 esimerkkiä**

**B. MITEN TOIMIT, JOS KOULUSSASI TULEE
PALOHÄLYTYS?**

C. MITEN TOIMIT VAARATILANTEESSA?

LIKKUMINEN LUONNOSSA

Jokamiehenoikeudet <http://www.ymparisto.fi>

Saat:

- *liikkua jalan, hiihtäen tai pyöräillen luonnossa muualla kuin pihamaalla sekä muilla kuin sellaisilla pelloilla, niityillä tai istutuksilla, jotka voivat vahingoittaa kulkemisesta;*
- *oleskella tilapäisesti alueilla, missä liikkuminenkin on sallittua - voit esimerkiksi telttailta suhteellisen vapaasti, kunhan pidät huolen riittävästä etäisyydestä asumuksiin;*
- *poimia luonnonmarjoja, sieniä ja kukkia;*
- *onkia ja pilkkiä sekä*
- *veneillä, uida ja peseytyä vesistössä sekä kulkea jäällä*

Et saa:

- *aiheuttaa häiriötä tai haittaa toisille;*
- *häiritä tai vahingoittaa lintujen pesiä ja poikasia;*
- *häiritä poroja ja riistaeläimiä;*
- *kaataa tai vahingoittaa kasvia puita, ottaa kuivunutta tai kaatunutta puuta, varpuja, sammalta tms. toisen maalta;*
- *tehdä avotulta toisen maalle ilman pakottavaa tarvetta;*
- *häiritä kotirauhaa esimerkiksi leirytyksellä liian lähelle asumuksia tai meluamalla;*
- *roskata ympäristöä;*
- *ajaa moottoriajoneuvolla maastossa ilman maanomistajan lupaa ja*
- *kalastaa ja metsästää ilman asianomaisia lupia.*

OT₂₂

KURSSIN PÄÄTÖS

A. MIKÄ OLI MUKAVINTA KURSSIN AIKANA?

B. MIKÄ OLI IKÄVINTÄ KURSSIN AIKANA?

**C. PYYDÄ TÄHÄN TERVEHDYKSESI
KURSSIKAVEREILTASI**